

УДК 378.09:338.43:061.1ЄС(043.3)

ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ КРАЇН ЄС У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ В УКРАЇНІ

*Заскалета С.Г. – доктор педагогічних наук, доцент
кафедри іноземних мов МНАУ*

Порівняльний аналіз тенденцій професійної підготовки фахівців аграрної галузі у Західній та Східній Європі дозволив виокремити провідні тенденції професійної підготовки фахівців аграрної галузі, притаманні всім країнам Європейського Союзу. До провідних тенденцій професійної підготовки фахівців аграрної галузі віднесено: розвиток нормативно-правової бази професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС; співробітництво країн ЄС щодо професійної підготовки фахівців аграрної галузі та сільського розвитку; спрямованість професійної підготовки фахівців аграрної галузі на забезпечення якості сільськогосподарської продукції та захисту навколишнього середовища.

Аналіз нормативно-правової бази ЄС свідчить про те, що вона тісно пов'язана з історією становлення ЄС. Міжнародні стандарти правового регулювання технічної та професійної освіти встановлені ЮНЕСКО в Конвенції про технічну та професійну освіту (1989 р.). Важливими кроками розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС, було: прийняття Конвенції про визнання навчальних курсів, дипломів про вищу освіту та наукових ступенів у державах регіону Європи (1979 р.); Резолюція Ради Європейського Співтовариства про створення концепції європейської освіти у межах єдиного освітнього простору (1988 р.); Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи про створення концепції європейської освіти у межах єдиного освітнього простору

(1989 р.); створення Міжнародного бюро освіти (1925 р.); створення Міжнародного інституту планування освіти (Париж) (1956 р.); Паризька хартія для нової Європи (1990 р.); Конвенція про визнання кваліфікацій вищої освіти в європейському регіоні (1997 р.). У подальшому ці ідеї знайшли розвиток у рішеннях цілої низки конференцій міністрів освіти європейських країн, зокрема: Лісабонська конвенція (1997 р.); Сорбонська декларація (1998 р.); Болонська конвенція (1999 р.); Саламанська конференція європейських ВНЗ (2001 р.); Празьке комюніке міністрів європейських країн (2001 р.); Берлінське комюніке міністрів європейських країн (2003 р.); Бергенська конференція міністрів європейських країн (2005 р.); Льовенське комюніке (2009 р.); Будапештсько-Віденська Декларація про європейський простір вищої освіти (2010 р.); Комюніке міжурядової конференції європейського простору вищої освіти «Використання потенціалу з найбільшою користю: консолідація європейського простору вищої освіти» (2012 р.). Основна ідея цих документів – двоступенева структура вищої освіти, використання системи кредитів ECTS, міжнародне визнання бакалавра як рівня вищої освіти, що надає особі кваліфікацію та право продовжувати навчання за програмами магістра в інших європейських країнах. Зазначено, що Європейський Союз має у своєму розпорядженні низку специфічних засобів заохочення співпраці в цій галузі, а саме: освітні програми Socrates, Socrates II – Erasmus, Leonardo da Vinci II, Erasmus – Mundus та інші; Європейська асоціація університетів (The European University Association); Союз ректорів університетів Європи (Confederation of EU Rectors'Conferences); Європейська асоціації наукових досліджень в галузі освіти; Європейська мережа з контролю якості у вищій освіті (European Network for Quality Assurance in Higher Education). Діяльність проекту

Темпус (TEMPUS) охоплює професійну підготовку фахівців.

Співробітництво країн ЄС у професійній підготовці фахівців аграрної галузі та сільського розвитку спрямоване на структурні зміни в аграрній галузі, розвиток міжнародного співробітництва у сфері професійної підготовки фахівців аграрної галузі та розвитку сільської місцевості в країнах ЄС. Важливим фактором, що сприяє розвитку міжнародної діяльності вищих закладів освіти, які здійснюють професійну підготовку фахівців аграрної галузі, є підготовка студентів до реалізації міжнародних фахових програм. На рівні ступеня магістра виокремлено програму Еразмус Мундус (Erasmus Mundus) для професійної підготовки міжнародного магістра з сільського розвитку (Erasmus Mundus International Master in Rural Development – IMRD), міжнародного магістра з вирощування оливок та технології їх переробки, міжнародного магістра з технологій переробки продукції садівництва. Співробітництво країн ЄС щодо професійної підготовки фахівців аграрної галузі та сільського розвитку створює можливості для майбутніх контактів та спільних проектів, які можна використовувати для організації сільського виробництва, а також стосується професійної підготовки фахівців аграрної галузі. На рівні міжнародного співробітництва аграрних університетів країн ЄС виокремлено діяльність Консорціум університетів.

Використання досвіду міжнародної співпраці країн ЄС сприяє розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі в Україні. Співробітництво України з країнами ЄС щодо професійної підготовки фахівців аграрної галузі та сільського розвитку створює можливості для спільних проектів, які можна використовувати для організації сільського виробництва, а також стосуються професійної підготовки фахівців аграрної галузі: перевірка існуючої структури навчання, яка охоплює питання навколишнього середовища і впливу сільського

господарства на навколишнє середовище; визначення нових знань, навичок і кваліфікацій фахівців для процесу виробництва сільськогосподарських продуктів без використання агрохімії (органічне сільське господарство) і шляхи його покращення.

Щодо професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС у контексті регіональних потреб забезпечення якості сільськогосподарської продукції та захисту навколишнього середовища, то така тенденція спрямована на збереження навколишнього середовища, природних ресурсів, впровадження технології органічного сільського господарства. До основних складових професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС у контексті регіональних потреб забезпечення якості сільськогосподарської продукції та захисту навколишнього середовища віднесено: захист навколишнього середовища, природні ресурси, криза навколишнього середовища, культура навколишнього середовища, органічне сільське господарство, наука та професійна підготовка фахівців для аграрної галузі щодо навколишнього середовища, виробництво органічних добрив, сертифікація органічної продукції, стандартизація, вплив сільського господарства на навколишнє середовище, виробництво сільськогосподарських продуктів без використання агрохімії (органічне сільське господарство).

Аналіз тенденцій професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС дозволив визначити напрями модернізації системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі в Україні з урахуванням прогресивного досвіду країн ЄС: адаптація національної системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі до загальноєвропейської (розробка модернізованих навчальних планів, програм, відповідного методичного забезпечення, створення на базі університетів науково-дослідних інститутів, залучення талановитих студентів до науково-дослідної роботи через навчання в магістратурі,

поглиблене вивчення іноземних мов, використання сучасних інформаційних технологій; виділення структур, які існують, та отримання знань щодо інформації по захисту навколишнього середовища, а також методів виробництва продуктів органічного фермерства; визначення рівня знань і підготовки фахівців аграрної галузі, які виробляють продукти); реформування традиційних факультетів аграрних університетів, а також відкриття нових (факультет водних біоресурсів та аквакультури, якості і безпеки продукції агропромислового комплексу, здоров'я дрібних тварин, аграрного менеджменту, конструювання та дизайну, садово-паркового господарства та ландшафтної архітектури, землевпорядкування, юридичного, педагогічного); інтернаціоналізація студентів та професорсько-викладацького складу; флексебільність як у навчальних планах, так і в управлінській структурі навчальних закладів аграрної освіти; створення творчих об'єднань навчальних закладів аграрної освіти з бізнесовими структурами; розвиток міжнародних зв'язків; застосування практики управління, яка покладається на партнерські відносини з зовнішніми зацікавленими сторонами у сфері методів стратегічного планування; застосування гнучких форм управління персоналом, у тому числі заходи стимулювання і програми розвитку персоналу; різноманітність джерел фінансування, зокрема, шляхом збільшення доходів через розширення послуг; впровадження сучасних інформаційних технологій (дистанційне навчання (ДН)), відкриті (віртуальні) університети; створення університетських спеціалізованих центрів дистанційного навчання; поширення процесів кооперації та інтеграції (створення об'єднань університетів, національних та міжрегіональних центрів ДН)); покладання на аграрні університети обов'язку готувати фахівців для дорадчих служб.

Напрямами співробітництва України і ЄС в галузі аграрної освіти визначено: спільна політика в галузі аграрної освіти та професійної підготовки фахівців аграрної галузі, пов'язаної із навколишнім середовищем в країнах Євросоюзу; залучення інвестицій, зокрема грантів, для фінансування наукових досліджень аграрних університетів; залучення провідних іноземних наукових працівників та фахівців галузі до розроблення комплексних навчальних планів, впровадження нових форм і методів навчання; організація міжнародних наукових досліджень у галузі сільського господарства; стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників з професійно-орієнтованих дисциплін на базі провідних сільськогосподарських підприємств та провідних навчальних закладів країн-учасниць Болонського процесу; залучення талановитих студентів до науково-дослідної роботи через навчання в магістратурі в країнах ЄС та іноземних студентів в Україні; участь викладачів та науковців у міжнародних конференціях, проектах та програмах з питань професійної підготовки фахівців аграрної галузі; забезпечення моніторингу якості аграрної освіти.

УДК 811.111

ДИФЕРЕНЦІЙНІ ОЗНАКИ УСНОГО І ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ ТА ЇХ ДИДАКТИЧНІ НАСЛІДКИ

Артюхова О.В. – кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов

У статті розглянуто диференційні ознаки усного та письмового перекладу. Розглянуто різні підходи до виділення видів перекладу, охарактеризовано класифікацію